Vila Stiassni otevírá po tříleté rekonstrukci

Po komplexní náročné tříleté rekonstrukci se Brno dočká otevření další významné vily z období meziválečné moderny. Je jí vila Stiassni, mezi veřejností známá jako „vládní vila". Slavnostní otevření letošního 13. prosince bude zároveň zahájením odborné činnosti Metodického centra moderní architektury v Brně, které v areálu vily Stiassni vzniká.

Vilu navrhl pro židovského textilního průmyslníka Alfreda Stiassniho architekt Ernst Wiesner, který je jednou z nejvýznamnějších osobností zakladatelů brněnské moderní architektury. První návrhy Ernsta Wiesnera se datují do roku 1927, za dva roky už rodina Stiassni ve vile bydlela. Vilu obklopuje důmyslně koncipovaná tříhektarová zahrada, ve které se nachází i vstupní objekt, domek zahradníka, bazén a tenisový kurt. Rodina Stiassni musela před válkou opustit republiku. Od té doby sloužila vila nejprve pro potřeba gestapa, v květnu 1945 v ní pět dní přebýval prezident Edvard Beneš, později ji pro reprezentativní pobyt významných návštěv využíval stát.

V roce 2009 přešel areál vily Stiassni do majetku Národního památkového ústavu a začíná se zde po získání dotace z EU a rozpočtu ČR ve výši zhruba 179 miliónů korun budovat Centrum obnovy památek architektury 20. století COPA – metodické centrum pro výzkum a dokumentaci moderní architektury, které bude umožňovat odborníkům, studentům i dalším zájemcům poznávat architekturu 20. století a pečovat o ni. Partnerem projektu se stává Fakulta architektury VUT v Brně, pro účely centra je zapůjčena unikátní soukromá knihovna profesora Vladimíra Šlapety pojednávající o architektuře 20. století u nás i v zahraničí, kterou následně doplňuje ještě knihovna architekta Dušana Riedla.

Po důkladné projektové přípravě byla v polovině roku 2012 zahájena rozsáhlá vzorová obnova, jejímž úkolem bylo zachovat původní detail a navrátit areálu vzhled z doby, kdy jej obývala rodina Stiassni. Opraven pro účely vzdělávání byl i objekt, který do areálu přibyl v 80. letech 20. století, nově byl vybudován moderní objekt s plně vybaveným přednáškovým sálem.

Vila i celý areál budou otevřeny celoročně. V pracovních dnech bude areál sloužit studijním a badatelským účelům, v pátek, sobotu a neděli jsou připraveny komentované prohlídky vily.

Pro účely publicity projektů z dotací EU byla z prostředků Ministerstva kultury ČR a následně za finančního přispění statutárního města Brna a Židovské obce Brno vytvořena v roce 2012 výstava Brno/the city of Bauhaus spirit. Výstava představuje město Brno jako důležité centrum jedinečné architektury nově vzniklého Československa. Ukazuje krásu funkcionalistických staveb například architektů Ernsta Wiesnera, Bohuslava Fuchse, Josefa Kranze, Bedřicha Rozehnala nebo židovských architektů Alfreda Neumanna, Zikmunda Kerekese, Otto Eislera. Samostatné panely jsou věnovány obnovené vile Tugendhat a samozřejmě vile Stiassni a nově vznikajícímu Centru obnovy památek architektury 20. století COPA. Výstavu připravil tým autorů – Vladimír Šlapeta, Petr Kroupa, Vlasta Loutocká, Miroslav Ambroz a Zdeněk Musil. Premiéra se uskutečnila ve spolupráci s Českým centrem v izraelském Tel Avivu, poté následovalo již několik repríz na Ministerstvu kultury ČR v Praze, v Bratislavě nebo Amsterodamu. V letošním roce byla tato výstava při příležitosti Roku české kultury v Indii 2014 putovní formou uvedena Ministerstvem kultury ČR v některých indických městech. Brňané si výstavu v české verzi mohou prohlédnout od 16. prosince do 20. února v Urban centru na Staré radnici. ■

Ing. arch. Vlasta Loutocká, Národní památkový ústav
Foto: Miroslav Zavadil a Zdeněk Musil